Q - Kontaktmaterial – tillverkning, förädling och distribution

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Det här lagstiftningsområdet gäller tillverkning, förädling och distribution av kontaktmaterial.

Observera att punkterna inte gäller användning av kontaktmaterial utan tillverkning, förädling och distribution. Punkterna ska även gå att använda för livsmedelsanläggningar som inte har verksamhetstypen ”Anläggningar som producerar material som kommer i kontakt med livsmedel ”t.ex. vid RASFF-kontroller och liknande.

Q01 - Anmälan om registrering av kontaktmaterialverksamheter

Tillverkare, förädlare och importörer av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel ska anmäla sin verksamhet till sin kontrollmyndighet för registrering.

Livsmedelsanläggningar som redan är registrerade hos en kontrollmyndighet och som även har tillverkning, förädling eller import från tredje land av kontaktmaterial behöver inte registrera sig en gång till hos kontrollmyndigheten. Verksamheter som bedrivs av Försvarsmakten, Fortifikationsverket, Försvarets materielverk eller Försvarets radioanstalt – eller för respektive myndighets räkning – är undantagna från registreringskravet. Detsamma gäller för verksamheter som under ett räkenskapsår beräknas ha en omsättning av kontaktmaterial som understiger 80 000 kronor och som heller inte beräknas tillverka, förädla eller importera mer än 1000 enheter av material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

Det är alltid företagarens ansvar att ta reda på om verksamheten ska anmälas så att den kan registreras av behörig kontrollmyndighet. Se 2 kap. LIVSFS 2023:5.

Registrering av kontaktmaterialverksamheter - Kontrollwiki (livsmedelsverket.se)

Q02 - Allmänna krav – alla kontaktmaterial

Artikel 3 förordning (EG) nr 1935/2004.

De allmänna kraven i förordningen anger att materialen under normala eller förutsebara användningsförhållanden inte får överföra sina beståndsdelar till livsmedlet i sådana kvantiteter att det

- utgör en fara för människors hälsa,
- medför en oacceptabel förändring i livsmedlets sammansättning, eller
- medför en försämring av deras organoleptiska egenskaper.

Konsumenterna får heller inte vilseledas genom det sätt på vilket ett material eller en produkt märks, marknadsförs och presenteras.

Q03 - Märkning – alla kontaktmaterial

I artikel 15 i förordning (EG) nr 1935/2004 finns krav på hur märkningen av material och produkter ska vara utformad. Det finns olika sätt att märka ut att en produkt är säker att använda i kontakt med livsmedel. Beroende på hur produkterna säljs kan uppgifterna finnas i medföljande dokument, etiketter/förpackning eller på materialen och produkterna.

Märkning

Q04 - Spårbarhet – alla kontaktmaterial

Se artikel 17 i förordning (EG) nr 1935/2004.

Samtliga tillverkare och importörer av material och produkter ska ha ett system för spårbarhet ett steg bakåt och ett steg framåt i leveranskedjan, utom vid försäljning direkt till konsument. Detta för att kunna underlätta kontroll och återkalla defekta produkter.

Spårbarhet

Q05 - God tillverkningssed när det gäller material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel – alla kontaktmaterialverksamheter

Samtliga sektorer och alla led i tillverkningen, förädlingen och distributionen av kontakmaterial ska se till att förordning (EG) nr 2023/2006 om god tillverkningssed uppfylls (exkluderande produktion av råmaterial). Förordningen anger att företagen ska upprätta och genomföra ett effektivt och dokumenterat kvalitetssäkringssystem och se till att det följs. De ska även upprätta och upprätthålla ett effektivt kvalitetskontrollsystem samt lämplig dokumentation avseende specifikationer, tillverkningsmetoder och processer som är relevanta för de färdiga materialens och produkternas överensstämmelse och säkerhet.

God tillverkningssed

Q06 - Material och produkter av plast som är avsedda att komma i kontakt med livsmedel

Specifika regler om plast finns i förordning (EU) nr 10/2011. I denna finns bland annat bestämmelser om sammansättning, förklaring om överensstämmelse, samt migrationsundersökningar för kontaktmaterial av plast.

Information om plast

Q07 - Material och produkter av keramik, regenererad cellulosafilm (cellofan) och nappar av elastomer eller gummi

Genom LIVSFS 2023:5 har flera direktiv implementerats. Föreskrifterna innehåller bestämmelser om följande materialtyper:

- Särskilda krav med gränsvärden för vissa ämnen och förklaring om överensstämmelse för keramiska föremål.
- Särskilda krav, inklusive skriftlig deklaration om överensstämmelse för material och produkter av regenererad cellulosafilm (cellofan).
- Särskilda krav med gränsvärden för vissa ämnen i nappar av elastomer eller gummi.

Keramik

Regenererad cellulosafilm

Gummi och elastomer

Q08 - Material och produkter av återvunna plastmaterial och plastprodukter avsedda att komma i kontakt med livsmedel

Förordning (EU) 2022/1616 om återvunna plastmaterial och plastprodukter fastställer regler för tillverkning av återvunnen plast för användning i material i kontakt med livsmedel. Syftet med förordningen är att öka användningen av återvunnet plastmaterial i kontaktmaterial och säkerställa att den återvunna plasten är kemiskt och mikrobiologiskt säker.

Återvunna plastmaterial och plastprodukter avsedda att komma i kontakt med livsmedel ska tillverkas med hjälp av antingen en ny eller annars lämplig materialåtervinningsteknik. Se artikel 4.3 i förordning (EU) 2022/1616. De materialåtervinningstekniker som bedöms som lämpliga är mekanisk återvinning av PET-

plast efter konsumentledet och materialåtervinning från produktkretslopp i en sluten och kontrollerad kedja. Se bilaga I till förordning (EU) 2022/1616.

Återvunnen plast

Q09 - Material och produkter aktiva och intelligenta material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel

Med aktiva material menas att förpackningen aktivt bidrar för att t.ex. förlänga hållbarhet eller förbättra kvalitet genom tillsatser av gaser eller absorbenter. Intelligenta förpackningar agerar på faktorer i omvärlden, t.ex. indikatorer för tid och temperatur.

Se förordning (EG) nr 450/2009 om aktiva och intelligenta material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel.

Aktiva och smarta förpackningar

Q10 - Användning av bisfenol A och andra bisfenoler samt begränsad användning av vissa epoxiderivat i material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel

Se förordning (EU) 2024/3190 och förordning (EG) nr 1895/2005.

Kemiska ämnen som omfattas av specifik lagstiftning

Q99 - Övriga krav – alla kontaktmaterial

Här kan kontroll av andra krav i förordning (EG) nr 1935/2004 som inte ryms inom övriga rapporteringspunkter rapporteras

Senast uppdaterad 4 november 2026 Ansvarig grupp ROR_LLK